

Sayı : 12 .

Sene : 1981 - 1982

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TARİH ENSTİTÜSÜ
DERGİSİ

*Prof. Tayyib Gökbilgin
Hatıra Sayısı*

EDEBİYAT FAKÜLTESİ MATBAASI
İSTANBUL — 1982

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÜMETİ'NİN,
OSMANLI DEVLET ARŞİVİ VE MÜLGA SADÂRET
EVRÂKININ MUHÂFAZASI HAKKINDA ALDIĞI
KARARLARA ÂİT BA'Zİ BELGELER

Atilla Çetin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin, 1 Kasım 1922/11 Rebîü'l-evvel 1341 tarihinde, Osmanlı saltanatını ilgasını müteakib, Ankara Hükümeti'nin mümessili Re'fet Paşa, 4 Kasım 1922 günü Divân yolundaki Şark Mahfiline Nezâret Müsteşarlarını çağırıp, her türlü fa'aliyetin ta'til edilmesini, hiç bir işe bakılmamasını, fakat âmirler, memûrlar ve kâtiblerin yeni bir karara kadar dâirelerine devam etmelerini, evrâk ve eşyânın muhâfaza edilmesini tebliğ etti. 7 Kasım 1922 günü, eski Sadâret Dâiresi Re'fet Paşa'nın umumî karargâhı ittihaz edildi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kararları uygulanmaya başlandı.

Osmanlı Devleti'nin ilgası ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin temsilcisi Re'fet Paşa'nın İstanbul'da idâreyi ele alması, özellikle Mülga Sadâret evrâk ve eşyâsının ve devletin Hazine-i Evrâkının ne olacağı, nasıl muhâfaza edileceği ve ne gibi bir statüye kavuşturulacağı husûsunda hukukî ve idarî bakımdan bir konu olarak kendini gösterdi. Bu konunun çözümü yolunda ele alınan tedbirleri, belgelere dayanarak ortaya koymaya çalışacağız.

Başkumandanlık mümessili olan Re'fet Paşa, Mülga Dâire-i Sadâret evrâk ve eşyâsından müteselsilen mesûl olacak memûrların bildirilmesi hakkında, Sadâret Müsteşâr-ı sâbıkı Ali Fuad Bey'e bir tezkire ile durumu sordu. Ali Fuad Bey tarafından yazılan cevab-nâmede, diğer bazı memûrlar meyânında, son Hazine-i Evrâk Müdürü olan Mahmud Nedim Bey de, hâiz-i itimâd ve emniyyet bir devlet memûru olarak tavsiye edildi. Bu tavsiye üzerine, Hazine-i Evrâk muhteviyâtı ile Dâire-i Sadâret'e âit bilcümle evrâk, o zamana kadar Hazine-i Evrâk Müdürlüğü görevini yürüten Mahmud Nedim Bey'in uhdesine tevdi ve teslim edilmiştir. Mahmud Nedim Bey, dâima memûriyetine devam ile, cereyân-ı mesâlih'in ifâsına bezli ihtimam etmiştir.

Bu sûretle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, Osmanlı Devleti'nin Mülga Sadâret evrâk ve eşyâsı ile, Hazine-i Evrâk'ına

hiçbir zarar vermeden ve dağılmadan aynen korunmasını te'min hususunda ilk uygulamayı gerçekleştirmiştir.

İstanbul devâirinin 4 Teşrin-i sâni 1338 tarihinde sedd ve ilgâsından, 1 Mart 1339 tarihine kadar geçen dört aya yakın sürede yeni bir karar alındığına rastlamıyoruz. Bu dönemde, Mahmud Nedim Bey ve iki odacı Hazine-i Evrâk'ı ve eşyaları korumuşlardır.

Yeni devlet, ilk anda Osmanlı Devlet Arşivi ve Mülga Sadâret evrâk ve eşyası hakkında idarî ve hukukî bir karar almamış, sadece itimada şâyân bazı memûrlarla koruma görevini sağlamıştır.

1 Mart 1339 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti'nin Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti kadrosunda «Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği» ihdâs edildi. Mümeyyizliğin esas görevi; Hazine-i Evrâk'la birlikte Mülga Sadâret Dâiresi'nin bilcümle eşyasını ve evrâkını muhafaza etmektir. Mülga Hazine-i Evrâk Müdürü Mahmud Nedim Bey, iki bin beş yüz kuruş maâşla Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği'ne tâyin edildi. Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği Kitâbetine, Bâb-ı âlî Mülga Beğlikçiliği memûrlarından Ârif Reşid Bey, bin beş yüz kuruş maâşla görevlendirildi. Bu yeni tâyinler, İstanbul Vilâyeti tarafından adı geçenlere tebliğ edildi. (Belge. 1, 2). Yukarıda görüldüğü üzere, esâsen, Mahmud Nedim Bey, 4 aya yakın süredir, maaş almadan, aynı görevi yürütüyordu. Yeni karar, bir bakıma yürütülen hizmetin ve görevin tasdiki manasını taşıyor ve konuyu hukukî bir zemine oturtuyordu. Göreve başlayış yazısı, ayrıca, Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti'ne gönderildi (Belge. 3).

Türkiye Büyük Millet Meclisi İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti'nden, Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği'ne gönderilen ve Mümeyyizliğin teşkili ve görevleri hakkındaki 1.3.1339 tarihli ilk emre göre;

«Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği, İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti'ne bağlıdır. İşlerin ta'kibi için gereğinde kullanılmak üzere bir şifre miftâhı gönderilmiştir. Mümeyyiz ve kâtip merkezce ta'yîn edilmiştir. İki odacı Mülgâ Sadâret odacıları arasından intihâb edilerek işe başlatılacaktır. Ma'âşlar merkezden alınarak Bank-ı Osmânî vasıtasıyla ay başlarında gönderilecektir. İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Müdürü Hayâtî Bey mutemed ta'yîn edilmiştir. Durum Muhasebât Müdiriyetine bildirilecektir. Mesâ'î sâ'atleri İcrâ Vekilleri Hey'eti

kararıyla mevsime göre ta'yîn edilecektir. Me'mûrların ve müstahdemlerin mu'ayyen sâ'atde vazife başında bulunmaları muktezîdir» (Belge. 4).

Aynı emre ekli ta'limât-nâmeğe göre, Mahzen-i Evrâk Müme-yizliği'nin görevleri de Őu Őekilde tesbit edilmiştir;

«1 — Mülga Sadâret Dâiresi ve Konağı ile bilumûm eŐyasına nezâret

- a) Mülga Sadâret Dâiresiyle konağına ve bilcümle eşyâsına diğer dâirelerce el konmamıŐsa, derhal el konulacaktır.
- b) Binâların birer kıta krokisi ve eşyânın eski teşkilâta nazaran mufassal ve musaddak bir listesi derhal Ankara'ya gönderilecektir.
- c) Binâlar ve eşyâ, evrâk müstesnâ olmak üzere, eskisi gibi muhafaza olunacaktır.
- d) «a» fıkrasında yazıldığı üzere binâ ve eşyâya el konulduğu takdîrde, muhâfazası için polis ve jandarma dâirelerince yardım te'mîni zımında durum müdiri-yete bildirilecektir.
- e) Devâir ve eşyâya, diğer dâirelerce resmen veya husûsî sûretde el konulmuş ise, hangi binâlara veya kısımlarına ve ne gibi eşyâya hangi dâireler tarafından vaz'ı edildiğini mübeyyin bir rapor «b» fıkrasında istenilen ma'lûmâta eklenecektir.

2 — Mülga Sadâret Dâiresine âit bilumûm evrâkın tesellüm ve muhafazası.

- a) Mülga kalemlerde evrâk kalmış ise ilgililer bulduru-larak, işbu evrâk tesellüm edilecek ve Mahzen-i Ev-râk'a usûlü üzere konulacaktır.
- b) Hâlen Hazîne-i Evrâk'da mevcûd buluhan ve «a» fıkrasında yazılı olduğu üzere konulacak olan evrâk mü-kemmel sûretde tasnif edilerek ehemmiyetle muhâfaza kılınacaktır.

3 — İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti'nin İstanbul'daki işlerinden emr verilecek olanları ta'kip etmek.

4 — Merkezden verilecek diğer emirleri ifâ etmek» (Belge. 4).

Bu ilk emir ve görev ta'limât-nâmesine cevâben, Mahzen-i Ev-

râk Mümeyyizi Mahmud Nedim Bey'in 7 Mart 1339 tarihli ve 1 numaralı arızasında şunlar yazılmıştır;

«— Mülga Sadâret binası, eşyasıyla beraber, Re'fet Paşa tarafından eski me'mûrlardan tahliye edildiği sırada, mevcut bilumûm evrâkı bendenize teslim olunmuşdu. Bu def'a 1 Mart 1339 târihli emre nazaran gerek binâ ve gerekse eşyâya tarafımdan el konuldu. Tanzîm edilecek defteri ayrıca takdîm edilecektir.

— Sadâret Konağında Kadriye Sultan'ın ikâmet ettiği tahkik edildiğinden, bu husûsda ne yapılması gerektiği hakkında emir beklenmektedir.

— Sadâret Dâiresinin ve Konağının krokileri bilâhare gönderilecektir.

— Sadâret Dâiresinin muhâfazası Re'fet Paşa'nın Edirne'ye gidişinden sonra polise tevdi' edilmiş, iki gün önce de polis karakolu lağv edilerek, muhâfaza işi Vilâyet Jandarma Karakol Kumandanlığına tevdi edilmiştir.

— Gönderilen şifre miftâhı icâbında kullanılacaktır.

— Kadroya dâhil olan iki odacılıkta, öteden beri müstahdem olup, şimdiye kadar vazîfelerine devâm eden Mahzen-i Evrâk odacılarından Musa ve İhsan Ağaların ibkâsı münâsib olacağından, işe başlamaları târihinin 1 Mart 1339'da itibâr edilmesi temenni edilir.

— Mâ'aşlarımızın alınması husûsunda Zâtınıza itimâdımız derkârdır.

— Lüzûmu ihtimâline mebnî tasdîkli biyografim, en son alınan fotoğrafımla takdîm edilmiştir» (Belge. 5).

Belgelerde görüldüğü üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti, Osmanlı Devleti'nin Hazîne-i Evrâkı ile Mülga Sadâret Dâiresi ve evrâkını muhâfaza etmek için, dahâ ilk andan itibâren, devlete ve millete sâdik bir memûr olan Mülga Hazine-i Evrâk Müdürü Mahmud Nedim Bey'i istihdâm etmiştir. Vazifesini büyük bir sorumluluk ve görev anlayışı içinde yürüten bu zât, uhdesine tevdi edilen arşivi ve arşiv malzemelerini titizlikle korumuştur. İlk dört ayda maâssız olarak görevine devam etmiştir.

1 Mart 1339 tarihinde Hazine-i Evrâk'a yeni bir düzen getirilmiştir. Artık Mülga Hazine-i Evrâk, «Mahzen-i Evrâk Mümeyyiz-

liği» adı altında yeni teşkil edilen, bir statüye kavuşturulan ve doğrudan doğruya Ankara'da İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti'ne bağlanan bir dâire olmuştur. Yeni Devlet, ilgâ edilen Devletin arşivini ve bütün evrâkını muhafaza etmek azminde olduğunu gösteren tedbirleri almıştır.

Aynı zamanda, önemli bazı husûslarda kullanılmak üzere bir şifre miftâhı gönderildiği gibi, Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği'nin, İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti'nin İstanbul'daki işlerinden emir verilecek olanların takibi için irtibat görevini yürütmesi düşünülmüştür.

Başlangıçta İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti'ne bağlı olan Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği, 31 Mayıs 1341 tarihinden itibaren, Başvekâlet Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti'ne dâhil olarak adı «Hazine-i Evrâk Mümeyyizliği» ne çevrilmiş, 1 Haziran 1927'de de «Hazine-i Evrâk Müdür Muâvinliği» olarak Başvekâlet Müsteşarlığı'na bağlanmıştır. Böylece, Cumhuriyet idâresi, Osmanlı Devleti zamanında Sadârete bağlı bulunan Devlet arşivini, tevârüs ettiği bu tarihi zenginliği, önce İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti'ne ve sonra Başvekâlet'e bağlamak suretiyle, korunması husûsunda verdiği önemi göstermiştir. Bu arada, Ankara'da yeni bir Hazine-i Evrâk binâsı inşâsı ve ikmâlini müteâkib İstanbul'dan nakledilmesi düşünülmüş ise de bu gerçekleşmemiştir. Arşiv Genel Müdürlüğü'nün, Başbakanlığa bağlı olarak, İstanbul'da bulunmasının sebepleri böylece izah edilebilir.

İlk Mahzen-i Evrâk Mümeyyizi Mahmud Nedim Bey, sonra Hazine-i Evrâk Mümeyyizi ve nihâyet Hazine-i Evrâk Müdür Muâvini unvânlarıyla Devlet arşivinin âmiri olarak 21.10.1931 tarihine kadar hizmet etmiş ve emekli olmuştur. Tarihimizin önemli bir dönüm noktasında, bu fedakâr Türk arşivçisinin hizmetlerini takdirle karşılamak gerekir inancındayız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin, ilgâ edilen Osmanlı Devleti'nin Hazine-i Evrâkını, diğer bir deyişle Devlet arşivini, ve Sadâret evrâkını korumak husûsundaki girişimlerini gösteren ve millî arşivcilik tarihimiz ve Devlet arşivimiz bakımından önemli kararları ihtivâ eden ve alınan tedbirleri gösteren belgeleri, ilk defa olarak, aşağıda aynen yayınlıyoruz.

Ayrıca, bir süre sonra, Mülga Şurâ-yı Devlet arşivinin de Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği'nin idâresine verildiğini belirtelim.

BELGELER

1. belge : Mahmud Nedim Bey'in ta'yinine âit yazı;

«Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
İstanbul Vilâyeti
Mektûbculuğu
Aded
Umûmî 1492
Husûsî 453

C 25.2.(13)39 Mülga Sadâret Dâiresi bi'l-cümle eşyâ ve evrâkını muhâfaza etmek üzere İcrâ Vekilleri He'yeti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Evrâk Kalemî kadrosunda ihdâs kılınan iki bin beş yüz guruş mâ'aşlı Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliğine 1 Mart sene (1)339 tarihinden itibâren Bâb-ı âlî Mülga Hazîne-i Evrâk Müdürü Mahmud Bey ta'yîn edildiğinden derhal işe mübâşeretinin ve Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti ile irtibât te'sîsinin kendisine teblîğini ve vazîfeye târih-i mübâşeretinin iş'ârını ricâ ederim.

Mahzen-i Evrâk Mümeyyizi Mahmud Bey'e

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesinden şeref-vârid olan 28 Şubat sene 1339 tarihli telgrafnâme-i sâmi sûreti bâlâya nakl edilmiş olmağla, bermucib-i iş'âr-ı âlî riyâset-i müşârün-ileyhâ Kalem-i Mahsûs Müdiriyetiyle te'sîs-i irtibât ile vazîfeye târih-i mübâşeretinizin inbâsı tavsiye olunur efendim.

Fi 3 Mart sene (1)339

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
İstanbul Vâli Vekili
Miralay
Es'ad »

2. belge : Ârif Reşid Bey'in ta'yinine âid yazı;

«Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
İstanbul Vilâyeti
Mektûbculuğu
Aded
Umûmî 1492
Husûsî 452

Mülga Sadâret Dâiresi bi'l-cümle eşyâ ve evrâkını muhâfaza etmek üzere, İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Evrâk Kalemî kadrosunda ihdâs kılınan bin beş yüz guruş mâ'aşlı Mahzen-i Evrâk Kitâbetine 1 Mart sene (1)339 târihinden itibâren Bâb-ı âlî Mülga Beğlikçiliği me'mûrînden Ârif Reşid Bey ta'yîn edildiğinden derhâl işe mübâşeretinin kendisine ol-vechile tavzîfiyle vazîfeye târih-i mübâşeretinin Kalem-i Mahsûs Müdiriyyetine iş'arının Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliğine ta'yîn kılındığı 28.2.(13)39 târihli telgrafnâme bildirilen Mahmud Bey'e tebliğini rica ederim.

Mahzen-i Evrâk Mümeyyizi Mahmud Bey'e

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesinden şeref-vârid olan 28 Şubat sene (1)339 târihli telgrafnâme-i sâmi sûreti bâlâya nakl edilmiş olmağla, Riyâset-i müşârün-ileyhâ ile te'sîs-i irtibât ile işe mübâşeretiniz târihinin inbâsı tavsiye olunur efendim.

Fî 3 Mart sene (1)339

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
İstanbul Vâli Vekili
Miralay
Es'ad »

3. belge : *Mahzen-i Evrâk mümeyyizi ve kâtibinin göreve başlangıç yazısı;*

«Mülga Sadâret Dâiresindeki evrâk ve eşyanın muhafazası için ihdâs buyurulan Hazîne-i Evrâk Mümeyyizliğine çâkerlerinin ve kitâbetine Ârif Reşid Beyin ta'yîn buyurulduğumuza dâir olan 1 Mârt sene (1)339 tarihli emr-i âlî-i vekâlet-penâhîleri üzerine her ikimiz de bi-tevfikihi-te'âlâ hemân işe mübâşeret eylediğimiz ma'rûzdur. Emr ü irâde hazret-i veliyyü'l-emrindir.

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Evrâk Kalemî
İstanbul Hazîne-i Evrâkı Mümeyyizi»

4. belge : *Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği'nin teşkîli ve görevleri hakkında emir ve eki talimâtnâme;*

«Türkiye Büyük Millet Meclisi 1-3-(1)339
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti
Aded
Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliğine

1 — Vezâifi merbût iki numarolu ta'limat-nâmede muharrer Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliği İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesi Kalem-i Mahsûs Müdiriyetine merbûtdur. Ta'limâtnâme hâricinde veya dâhilinde lüzûm göreceği bi'l-umûm evâmiri mezkûr müdiriyetden telâkki edecektir.

2 — İşlerin ta'kîbi için iktizâsında kullanılmak üzere bir şifre miftâhı leffen gönderilmiştir. Şifre ile muhâbere için müsâ'ade i'tâsı Dahiliye Vekâleti'ne Riyâset-i Celîle tarafından emr edilmiştir.

- 3 — Mümeyyiz ve kâtib merkezce ta'yîn edilmiştir. Kadroda mevcut maktû' on sekiz lira ma'âşlı iki odacı Mülga Sadâret odacıları meyânından intihâb edilerek işe başlatılacak ve vazîfeye târih-i mübâşeretleri, ta'yîn edilmek üzere Müdiriyete bildirilecektir.
- 4 — Ma'âşât merkezden alınarak Bank-ı Osmanî vâsıtasıyla ay başlarında gönderileceğinden İcrâ Vekilleri Heyeti Riyâseti Kalem-i Mahsûs Müdiri Hayâtî Bey'in mutemed olarak ta'yîn edildiği memûrîn ve müstahdemîn taraflarından devâir-i merkeziyye Muhâsebât Müdiriyetine telgraf veya tahrîren bildirilecektir.
- 5 — Vakt-i mesâî İcrâ Vekilleri Hey'eti kararıyla mevsime göre ta'yîn ve ta'mim edilir.

Şimdiki vakt-i mesâî 9.30 evvel ilâ 12.00 zevâl ve 1.30 sonra ilâ 4.30 dır.

Tebeddül vukû'unda Müdiriyetden telgrafla bildirilecektir. Cum'a ve eyyâm-ı mübâreke ve resmiyyeden mâ'adâ her gün memûrîn ve mensûbinin mu'ayyen sâ'atde vazife başında bulunmaları muktezîdir efendim.

Müdür
Hayâtî »

«Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti
Aded
Merbûtât numerosu

2

Mahzen-i Evrâk Mümeyyizliğinin Vezâifi

- 1 — Mülga Sadâret Dâiresi ve Konağı ile bi'l-umûm eşyâsına nezâret :
- a) Mülga Sadâret Dâiresiyle Sadâret Konağına ve bi'l-cümle eşyâsına devâir-i sâirece resmen vaz'-ı yed edilmemiş ise derhal vaz'-ı yed edilecektir.

- b) Binâların birer kıt'a krokisi ve eşyânın eski teşkilâta nazaran mufassal ve musaddak bir listesi derhâl Ankara'da Müdiriyete gönderilecektir.
- c) Binâlar ve eşyâ, evrâk müstesnâ olmak üzere sâbıkı vechile muhâfaza olunacaktır.
- d) «a» fıkrasında yazıldığı vechile binâ ve eşyâya vaz'-ı yed edildiği takdirde, muhâfazası için polis ve jandarma dâirelerince mu'âvenet te'mîni zımında keyfiyet telgrafla Müdiriyete bildirilecektir.
- e) Devâir ve eşyâya devâir-i sâirece resmen veya sûret-i husûsiyede vaz'-ı yed edilmiş ise hangi binâlara veyâ kısımlarına ve ne gibi eşyâya hangi devâirin resmen veya sûret-i husûsiyede vaz'-ı yed eylediklerini mübeyyin bir (?) «b» fıkrasında istenilen ma'lûmâta leffi lâzımdır.
- 2 — Mülga Sadâret Dâiresine âid bi'l-umûm evrâkın tesellüm ve muhâfazası :
- a) Mülga kalemlerde evrâk kalmış ise alâkadârân buldurlularak işbu evrâk tesellüm edilecek ve Mahzen-i Evrâk'a ale'l-usûl vaz' edilecektir.
- b) Elyevm Mahzen-i Evrâk'da mevcûd bulunan ve «a» fıkrasında muharrer olduğu vechile konulacak olan evrâk sûret-i mükemmelede tasnif edilerek ehemmiyetle muhâfaza kılınacaktır.
- 3 — İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesinin Dersa'âdet'deki işlerinden emr verilecek olanları ta'kîb etmek
- 4 — Merkezden verilecek diğer bi'l-umûm evâmiri ifâ etmek

(Mühür)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti

İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti

Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti

1-3-1339

Müdür

Hayâtî »

«Merbûtât numerosu

3

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti

Aded. 1

	İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâset-i Celîlesi kadrosu		
	İcrâ Vekilleri Hey'eti Re'isi		
	İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i		
	Mahsûs Müdürü	4000	
	İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i		
	Mahsûs Baş kâtibi	2500	
	Şifre memûru	1750	
Kalem-i	Kâtib	1300	
Mahsûs	Kâtib	1300	
Kalem-i	İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i		
Mahsûs	Mahsûs Evâmîr ve Müfredât Kalemi		
Evâmîr	Baş Kâtibi	2500	
ve Müfre-	Müsevvid	1750	
dât Ka-	Mübeyyiz	1300	
lemi	Mübeyyiz	1300	
	İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti Kalem-i		
Kalem-i	Mahsûs Evrâk Kalemi Baş Kâtibi	2500	
Mahsûs	Dosya Me'mûru	1750	
Evrâk	Mukayyid	1300	
Kalemi	Mukayyid	1300	
	<i>Mahzen-i Evrâk Mümeyyizi</i>	2500	<i>Bu kısım için on</i>
<i>Kalem-i</i>	<i>Kâtib</i>	1500	<i>sekiz lira ücret-i</i>
<i>Mahsûs</i>			<i>Maktû'a-i şehriy-</i>
<i>Mahzen-i</i>			<i>yeli iki odacı var-</i>
<i>Evrâkı</i>			<i>dır</i>

Hazîne Müdiriyeti «Enderun Hazinesi»	8000
Hazîne Kâtibi	2500
Birinci sınıf me'mûr	aded
	2000
İkinci sınıf memur 4	2000
Üçüncü sınıf memur 4	1500
	1000

Makâm-ı Hilâfet Baş Mâbeyincisi	10000
İkinci Mâbeyinci	4000
Üçüncü Mâbeyinci	3000
Dördüncü Mâbeyinci	3000

Makam-ı Hilâfet Baş Kâtibi	10000
İkinci Kâtib	4000
Üçüncü Kâtib	3000
Dördüncü Kâtib	3000

(Mühür)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti
İcrâ Vekilleri Hey'eti Riyâseti
Kalem-i Mahsûs Müdiriyeti
1-3-1339
Müdür
Hayâtî »

5. belge : Mahzen-i Evrâk Mümeyyizi Mahmud Nedim Bey'in 7 Mart 1339 târihli ve 1 numaralı arzısı :

«Numero 1 Türkiye Büyük Millet Meclisi İcrâ Vekilleri Riyâset-i Celîlesi Kalem-i Mahsûs Müdiriyet-i aliyyesine Arıza fi 7 Mart (1)339

— Şeref-vârid olan 1-3-(13)39 tarihli tahrîrât-ı aliyyeleri arzı-i cevâbiyesidir :

Mülga Sadâret binası eşyâsıyla beraber, Re'fet Paşa hazretleri tarafından işgâl ve me'mûrîn-i sâbıkadan tahliye edildiği sırada mevcûd bi'l-umûm evrâk-ı resmîyye çâkerlerine teslim edilmişdi. İş'âr-ı âlîleri üzerine gerek binâ ve gerek eşyâya dahi taraf-ı çâkerânemden bu kere derhâl vaz'-ı yed olundu. Şimdiye kadar eşyâya nezâret eden Levâzım Müdürü İhsan Bey'in Re'fet Paşa karar-gâhı ve zâbita iştirâkiyle tanzîm ettiği defterle eşyâ-yı mevcûde tatbîk edilmekde bulunduğundan neticesi ayrıca arz ve mezkûr defterin sûreti takdîm edilecektir.

- Sadâret Konağı'na gelince, mevcûd dosyasından ihrâc ve merbûtân takdîm edilen sûretler me'âlinden dahi münfahim olacağı vechile mezkûr konakda elyevm hânedândan Kadriye Sultan'ın ikâmet etmekte olduğu lede't-tahkîk anlaşılmalı, bu bâbda ne sûretle hareket etmek lâzım geleceğinin emr ve iş'arı mütemannâdır. Ma'maffih bu husûsa âid bi'l-cümle mu'âmelât ile mine'l-kadîm Vilâyet Emlâk-i Emîriyye Müdiriyeti iştigâl etmiş olduğundan, bu bâbdaki ma'lûmât-ı muâmele Müdiriyet-i mezkûrede mevcûddur.
- Sadâret Dâiresi krokisi için Makâm-ı Vilâyete bâ-takrîr müracâ'at edilmiş olduğundan, tanzîm ve çâkerlerine tevdi' edildiği anda takdîm edileceği ve Sadâret Konağı krokisinin tanzîmi dahi bu bâbdaki emr ve iş'âr-ı aliyelerinin vürûduna ta'lîk edildiği ma'rûzdur.
- Sadâret Dâiresinin muhâfazası Re'fet Paşa Hazretlerinin Edirne'ye azîmetlerinden sonra polise tevdi' edildiği hâlde bundan iki gün mukaddem polis karakolu lağv edilip emr-i muhafaza Vilâyet Jandarma Karakol Kumandanlığına tevdi' edilerek bir çavuş ve on beş neferden ibâret olan mezkûr karakol hey'eti tarafından elyevm gece gündüz devriye gezdirilmek sûretiyle Dâire-i mezkûre muhafaza edilmekde ise de, bu bâbda buradan Vilâyete bir emr-ü iş'ârda bulunulması te'mîn-i inzibât nokta-i nazarından daha ziyâde mûcib-i muhassenât olacağı vârid-i hâtır-ı kemterânem olmuştur.

- İrsâl buyurulan şifre miftâhı icâbında isti'mâl olunacaktır.
- Kadroya dâhil olan iki odacılıkta, öteden beri müstahdem olup şimdiye kadar vazîfelerine devâm eden Maâzen-i Evrâk odacılarından Musa ve İhsan Ağaların ibkâsı münâsib olacağından işe mübâşeret tarihinin 1 Mart (1)339 itibâr edilmesi husûsunun icâb edenlere emr ve teblîği mütemennâdır.
- Ma'âşâtımızın ahzı husûsunda Zât-ı kerîmânelerine i'timâdımız derkâr bulunduğu cihetle, keyfiyet iş'âr-ı âlîleri vechile devâir-i merkeziyye Muhâsebât Müdiriyyetine yazılmışdır.
- Makâm-ı âlîlerince lüzûmu ihtimâline mebnî musaddak tercüme-i hâl varakası en son alınan fotoğrafımla beraber takdîm kılınmış olmağla, ol-bâbda emr ü irâde efendim hazretlerindedir.»

نور کا پوک ملنہ مجلس مکرانی

اسانول ولايتي

تکون تجتيلی

غذا

۱۰۰۰۰۰ غری

۱۰۰۰۰۰ غری

۱. ۲. ۳. ۴. ۵. ۶. ۷. ۸. ۹. ۱۰. ۱۱. ۱۲. ۱۳. ۱۴. ۱۵. ۱۶. ۱۷. ۱۸. ۱۹. ۲۰.
اور ۲۱. ۲۲. ۲۳. ۲۴. ۲۵. ۲۶. ۲۷. ۲۸. ۲۹. ۳۰. ۳۱. ۳۲. ۳۳. ۳۴. ۳۵. ۳۶. ۳۷. ۳۸. ۳۹. ۴۰.
۴۱. ۴۲. ۴۳. ۴۴. ۴۵. ۴۶. ۴۷. ۴۸. ۴۹. ۵۰. ۵۱. ۵۲. ۵۳. ۵۴. ۵۵. ۵۶. ۵۷. ۵۸. ۵۹. ۶۰.
۶۱. ۶۲. ۶۳. ۶۴. ۶۵. ۶۶. ۶۷. ۶۸. ۶۹. ۷۰. ۷۱. ۷۲. ۷۳. ۷۴. ۷۵. ۷۶. ۷۷. ۷۸. ۷۹. ۸۰.
۸۱. ۸۲. ۸۳. ۸۴. ۸۵. ۸۶. ۸۷. ۸۸. ۸۹. ۹۰. ۹۱. ۹۲. ۹۳. ۹۴. ۹۵. ۹۶. ۹۷. ۹۸. ۹۹. ۱۰۰.

ایدرم

نور کا پوک ملنہ مجلس مکرانی

۱. ۲. ۳. ۴. ۵. ۶. ۷. ۸. ۹. ۱۰. ۱۱. ۱۲. ۱۳. ۱۴. ۱۵. ۱۶. ۱۷. ۱۸. ۱۹. ۲۰.
۲۱. ۲۲. ۲۳. ۲۴. ۲۵. ۲۶. ۲۷. ۲۸. ۲۹. ۳۰. ۳۱. ۳۲. ۳۳. ۳۴. ۳۵. ۳۶. ۳۷. ۳۸. ۳۹. ۴۰.
۴۱. ۴۲. ۴۳. ۴۴. ۴۵. ۴۶. ۴۷. ۴۸. ۴۹. ۵۰. ۵۱. ۵۲. ۵۳. ۵۴. ۵۵. ۵۶. ۵۷. ۵۸. ۵۹. ۶۰.
۶۱. ۶۲. ۶۳. ۶۴. ۶۵. ۶۶. ۶۷. ۶۸. ۶۹. ۷۰. ۷۱. ۷۲. ۷۳. ۷۴. ۷۵. ۷۶. ۷۷. ۷۸. ۷۹. ۸۰.
۸۱. ۸۲. ۸۳. ۸۴. ۸۵. ۸۶. ۸۷. ۸۸. ۸۹. ۹۰. ۹۱. ۹۲. ۹۳. ۹۴. ۹۵. ۹۶. ۹۷. ۹۸. ۹۹. ۱۰۰.

تقریباً پوک ملنہ مجلس مکرانی

اسانول ولايتي

رادی

(Belge 1)

تاریخ ۱ - ۲ - ۱۹۹۹	موضوع مردان اولادین	تودکیا بویوک ملت مجلسی اجرا و کللی هیئت ریاستی تعمیر موقوف عدد
۱- در کمالی مربوط آنچه نوری تعیین نامه حرم - مرید اولادینکی اجرا و کللی هیئت ریاست هیئت موقوف موقوفی مدیریت مربوطه . تعیین نامه خلاصه و یادداشت روزگاری بهریم اولادینکی . مدیریت تعمیر اینده قلم		
۲- اشدک تعیین هیئت اقصانه و توبه ایی اوزده بر شرفه نقاشی لغا کوشش . شیخه ایل مبارک ایچت ساعده اعطای اشدک و کماله ریاست هیئت لطفه ایزد .		
۳- مجرا و کتاب مرکز هیئت ایزد . فادروده موجود مطلق اویستون بر معاشی آبی اوطاق مضا صا شد اوطاقی ساخته اتمام ایزد ایش با شامه بر هیئت روظیفه نایب		
۴- مایشان هیئت هیئت اوزده مدیریت مدیریت قلم معاشات و کوزده آلهه باغی نقاشی و اسطوخ ای باشند کوشش هیئت اجرا و کللی هیئت ریاست قلم موقوف سدی هاف نقاشی مضمون اوزده هیئت ایزد مامورین هیئت لطفه و اولاد		
۵- محاسبات مدیریت نوزاد باغی مدیریت قلم وقت ماضی اجرا و کللی هیئت ریاست موقوفه هیئت هیئت ایزد .		
تعمیر وقت ماضی . کاره اولاد ای . کاره اولاد ای . کاره اولاد ای . کاره اولاد ای . نیل و فرعه مدیریت نوزاد مدیریت قلم . محمد ایلم مازک و سیر و طاهر کوشش مدیریت موقوف هیئت ساعده و هیئت اشدک بر هیئت هیئت ایزد		

(Belge 4/1)

ب

مؤنه اوراي موزكس زلماني

توركي بويوك ملت مجلسي
اجرا وكيلاي هئي دلسي
در مخصوص موزي
1995

سراواته نومه

1- معنا صارت لؤروي رفزاناي ايد بلمم اشيا نه نظارت
 (آ) معنا صارت لؤويج مدارسه قوماغه و بلمم اشيا نه دؤر ساروج سنا وضع بيايد سلبه
 در حال وضع بيايد بلمم -
 ب) بارك بر قطره وركسي اشيا نه اسك تسيده نظر مقصي و معدوم بليسي در حال
 آفقه در سربزه كونه بلمم -
 ج) بار و اشيا اوراي سنا اوله ونه ساني و جود حافظه اوله جفد -
 د) " آ " فقه سده يازليجي و جود بنا و اشيا نه وضع بيايد ليكي قصيره حافظه بگونه بوليس
 و زياره در لؤويج معاونت نايي سنده كيفه سنده سربزه بلمم بلمم -
 ه) دؤر و اشيا نه دؤر ساروج سنا و باصورت خصوصيه وضع بيايد سلبه لفاي باره
 و باصورت وركسي اشيا نه دؤر سنا و باصورت خصوصيه وضع بيايد بلمم بلمم بلمم بلمم
 " ب " فقه سده اشيا نه معاونت لفي بلمم -
 2- معنا صارت لؤويج خانه بلمم ارزاقه سنا و حافظي
 (آ) معنا قصيره اوراي قاسميه همدوره لؤويج بولم بلمم اشيا نه سنا بيايد بلمم و مؤنه
 ارزاقه عمده اوله وضع بيايد بلمم -
 ب) بلمم مؤنه ارزاقه بولم بلمم و " آ " فقه سده بولم بلمم و جود قرضه اوله اوله
 صورت سنده نصفه بيايد بلمم لفاي حافظه بلمم -
 ج) اجرا وكيلاي بيايد بلمم سنا و سنده كه اشيا نه اورويج بلمم ارزاقه بلمم بلمم
 مؤنه و بلمم بلمم بلمم اوراي اشيا نه

(Belge 4/2)